

»Сей Оріон, то людськість уся,
Повна віри і сили,
Що в страшному з'усилі спішить
До незримой цілі.

»Неосажне любить вона,
Вірить в невідоме;
Фантастичне, щоб осягнуть,
Топче рідне й знайоме.

»Сроїть плини не в міру до сил,
Ціль не в міру до актів.
І жартує з тих плинів її
Хлопчик — льогіка фактів.

»І як той дивовижний сніпець,
Що чужим очам вірить,
Все доходить не там, куди йшла,
В те трапля, в що не мірить

»А ти молиш ся! Бідне дитя!
Де твій розум, де сила?
Ти-ж ханаш ся піну благать,
Щоб ріку зупинила!»

XVII.

Щось було в початку в тих словах,
Наче чистій води;
Вияв свіжістю, добрістю з них
Якийсь дух охолоди.

Та подалу душе щось тягло,
Наче самум пустині,
І робило ся лачно, немов
В ніч без світла дитині.

І жажнув ся Мойсей і з землі
Підвоїк ся на силу,
І сказав: »Пощо мучити мене,
Поки ляжу в могилу?

»Ти не мати моя! З твоїх слів
Не любов помічаю.
Ти не мати! О, Ти Азazel,
Темний демон одчаю.

»Відступись! Заклинаю тебе
Тим імям штирочертним!
Я не вірю тобі! Ти брехун,
Хоч ти будь і безсмертним».

І почув ся тихі слова:
»Нерозумна дитина!
Ти кленеш мене Ним, а я-ж сам
Його сили частина.

»Що мені твоя вбога клятва!
Ти-б умер із одчаю,
Як би сотую частку лишень
Знав того, що я знаю.

»Ти кленеш, як твою сліпоту
Ткнув промінчик пожежі,
В якій я живу й Він — понед всі
Часу й простору межі.

»Ось розсуну ще крихту тобі
Тіснозорости таму:
Глянь на край той, що Він обіцяв
Праотцю Аврааму!

І заблис увесь захід огнем,
І уся Палестина
Стала видна Мойсею з гори,
Мов широка картина.

А незримий товариш його
Знай по тихо говоре:
»Бачиш зеркало чорне з низу?
Се є Мертвеє море.

»А по той бік високі шпигі
До небесної стелі
Простягають ся круто рядом, —
Се там Кармелю скелі.

»Глянь на північ, де гори Сіон —
Євусей кочують,
А як крикнути добре з гори,
Амореї почують.

»Отся срібна стрічка — Йордан
В Мертве море впадає;
Близько устя його Бріхон
Бродового жадає.

»Одинока долина над ним,
Та тіснять ся до неї
Амоніти по сей бік ріки,
По той бік Хананей.

»А на заході гори, верхи,
Похонини широкі,
А на північ мале озерце
І знов гори високі.

«Ось тобі й Палестина уся,
Край овець і ячменю!
Від Кадеса до Кармея всю
Мов затулиш у жменю.

»Ні шляхів тут широких нема,
Ні до моря проходу!
Де-ж тут жити, розвивати ся, росси
І множити ся народу?»

Та відмовив понуро Мойсей:
»Хто дав з каменя воду,
Той сей край переіменить на рай
Для свого народу».

XVIII.

Знов почув ся притишений сміх.
»Віра гори ворухить!
Та поглянь сей новий ряд картин:
Те, що стати ся мусить!

»Бач, як сунуть ся племя твоє,
Як Йордан переходить,
Бріхон добуває і скрізь
У річках крові бродить.

»Ось століттями йде боротьба
За той шмат Палестини:
Амореї, Гебреї, Хетта,
Амалик, Філістини.

»Ось гебрейськеє царство! Що сїла
Коштувати-ме й крові!
А заважить у судбах землі,
Як та муха волови.